

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Mattheüs 26, 29
Ochtenddienst / middagdienst
H. Avondmaal

Broeders en zusters,.

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Zingen : Psalm 95 : 1 en 3**
- 4. Schuldbelijdenis door zingen van Psalm 51 : 1 en 5**
- 5. Genadeverkondiging met aansluitend zingen Gezang 16**
- 6. Gebed om zegen over de dienst**
- 7. Schriftlezing : Exodus 24 : 1 - 8 en Mattheüs 26 : 26 – 29**
- 8. Tekst : Mattheüs 26 : 29**
- 9. Zingen : Gezang 22 : 5 en 7**
- 10. Lezing van de wet**
- 11. Zingen : Psalm 40 : 3 en 4**
- 12. Gebed en dankzegging**
- 13. Collecte**
- 14. Zingen : Psalm 145 : 4**
- 15. Lezing formulier voor het korte formulier voor de viering van het Heilig Avondmaal**
- 16. Klaarmaken tafel : Lied 358 : 1 en 2**
- 17. Tijdens viering: Lied 358 : 3 – 6; Psalm 121 : 1 – 4; Psalm 122 : 1 - 3, Psalm 123 : 1 – 2**
- 18. Slotzang : Gezang 111**

Middagdienst

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Zingen : Psalm 95 : 1 en 3**
- 4. Gebed om zegen over de dienst**
- 5. Schriftlezing : Exodus 24 : 1 - 8 en Mattheüs 26 : 26 – 29**
- 6. Tekst : Mattheüs 26 : 29**
- 7. Prediking**
- 8. Zingen : Gezang 114 : 5 en 7**
- 9. Gebed en dankzegging**
- 10. Collecte**
- 11. Zingen : Psalm 145 : 5**
- 12. Lezing van formulier IV voor de viering van het Heilig Avondmaal**
- 13. Voor het aangaan belijden van geloof door het zingen van Gezang 179a**
- 14. Viering**
- 15. Slotzang : Gezang 111**
- 16. Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes

Ik denk, dat het de meesten van u wel net zo vergaat als mij. Dat er over het algemeen maar heel weinig blijft hangen van de vaak zeer zorgvuldig geformuleerde thema's en verdelingen van een preek. Sommige predikanten maken er ware kunststukjes van door rijm of andere woordspelingen. Maar om eerlijk te zijn, heb ik van al de verdelingen die ik in een dikke 30 jaar gehoord heb er maar één onthouden. En dat was een verdeling uit een preek over het Heilig Avondmaal. Ik heb hem ontmoeten omdat hij heel kort was en omdat hij heel goed aangeeft waar het bij de viering van het Avondmaal om gaat.

U weet dat de sacramenten in tegenstelling tot de preek vooral gericht zijn op het zien. En de verdeling van die preek was als volgt. Bij het Avondmaal kijken we, 1. achterom, 2. om ons heen en 3. vooruit. En dit is zo treffend. Want bij het avondmaal kijken we inderdaad eerst achterom. We kijken terug naar Jezus' lijden voor onze zonden. We vieren het avondmaal tot zijn gedachtenis. Verder horen we om ons heen te kijken. Naar elkaar om te zien. Want bij het avondmaal oefenen we gemeenschap met elkaar. We eten immers van hetzelfde brood en drinken uit dezelfde bekers. Omdat we deel uitmaken van dat ene lichaam van onze Here Jezus.

En we kijken vooruit. Ik denk dat we ons dat niet altijd even bewust zijn. Maar de Here Jezus heeft het Heilig Avondmaal ook ingesteld om ons vooruit te laten kijken. Want dat doet Hij zelf ook, zoals we in deze preek zullen zien. Ik heb de tekst van vanmorgen als volgt samengevat.

Jezus belooft dat Hij Zich zal onthouden van het drinken van de vrucht van de wijnstok tot zijn wederkomst.

Deze belofte is:

- 1. een woord van afscheid,**
- 2. een belofte van weerzien,**
- 3. een bewijs van zijn liefde.**

De belofte van de Here Jezus om zich te onthouden van het drinken van de vrucht van de wijnstok tot zijn wederkomst is dus allereerst een woord van afscheid.

Gedurende de hele maaltijd van de Here Jezus met zijn discipelen heeft Hij duidelijk gemaakt dat het moment van afscheid nemen nu snel komt. Op een pijnlijk indringende manier heeft Hij ze laten weten, dat Hij binnenkort moet gaan sterven. Zo had Hij op

een gegeven moment het brood gepakt, het gebroken en ieder een stuk daarvan gegeven en daarbij gezegd: Neemt, eet, dit is mijn lichaam. En stelt u zich eens voor wat dat voor de leerlingen betekend moet hebben. De leerlingen moeten dus in het brood het lichaam eten van de Here Jezus. Het lichaam van hun geliefde Meester, die op dit moment nog in levende lijve voor ze staat. Maar toch moeten ze zijn lichaam aannemen en met hun kiezen vermalen. Want alleen zo zullen ze kunnen delen in de zegen die Jezus heeft uitgesproken over het brood. De zegen die komt als Jezus straks zijn lichaam overgeeft aan zijn vijanden om het aan het kruis te nagelen. De zegen van de vergeving van de zonden. De zegen dat ons lichaam van de dood medegekruisigd wordt met Jezus. Zodat het zijn recht van veroordeling op ons verliest en wij vrij zijn van de zonden, het oordeel en de straf.

En zo moeten ze ook zijn bloed drinken, als de Here Jezus de beker met wijn heeft genomen en hun de opdracht geeft daaruit te drinken. En van die wijn zegt Hij, dat het het bloed is van zijn verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden. Zoals het oude verbond ten tijde van Mozes werd bezegeld met het bloed van stieren, waarbij de ene helft over het altaar werd uitgegoten en de andere helft over het volk werd gesprenkeld. Zo zal straks het bloed van de Here Jezus vergoten worden aan het kruis en drinken ze nu met elkaar zijn bloed uit die ene beker. Die ze om beurten aangereikt krijgen door de Here Jezus. Zo worden ze opgenomen in het nieuwe verbond. Het verbond van genade. Het verbond van genade waarin ieder vergeving van zonden ontvangt, die in Jezus Christus gelooft. Maar een verbond dat alleen maar kan werken als Jezus sterft. Als Jezus uit hun midden wordt weggenomen. Als ze afscheid nemen van elkaar. Dat in de eerste plaats.

De belofte van de Here Jezus om zich te onthouden van het drinken van de vrucht van de wijnstok tot zijn wederkomst is in de tweede plaats een belofte van weerzien. Ja, uit alles wat er tijdens de maaltijd gebeurd en besproken is, blijkt duidelijk dat het moment van afscheid nemen dichtbij gekomen is. En u kunt zich wel voorstellen hoeveel verdriet dat de discipelen moet hebben gedaan.

Maar de Here Jezus laat de discipelen niet ongetroost achter. Aan de ene kant mogen ze troost vinden in de belofte van de Here Jezus dat Hij een andere Trooster zal sturen: de Heilige Geest. Maar ook mogen ze troost vinden in de belofte dat de Here Jezus zal terugkomen. Want dat Hij terugkomt, belooft Hij hier heel duidelijk. Want er komt een

dag dat Hij de vrucht van de wijnstok nieuw met hen zal drinken. En dat zal niet zijn in de politieke situatie van dat moment. Als Israël bezet gebied is en deel uitmaakt van het grote Romeinse Rijk. Nee. Het weerzien zal plaatsvinden in een ander rijk: in het Koninkrijk van zijn Vader. In dat rijk dat komende is. In dat rijk waar God regeert en niemand anders. En waar dan ook een eeuwige vrede zal zijn. Waar voor onrecht en oneerlijkheid geen plaats zal zijn. Daar zullen ze Jezus weerzien. Daar zal Hij met hen het glas, of de beker heffen, en daar zullen ze met elkaar feest vieren.

Jezus gaat weg. Maar niet om nooit meer terug te keren. Nee, Hij is op weg naar de grote dag van het weerzen. Hij is op weg naar de dag dat de wolf en het schaap tezamen verkeren. Dat de panter en het bokje samen in het veld liggen. Dat een zuigeling onbezorgd kan spelen bij het hol van de adder. En een peuter zijn hand kan uitstrekken naar het nest van een giftige slang, zonder dat er iets gebeurt. Naar de dag waarop geen mens op aarde nog kwaad zal doen of verderf zal stichten. Naar de dag waarop de aarde vervuld zal zijn van de kennis van God. Naar de dag van de grote bruiloft. Waarop bruid en bruidegom elkaar zullen weerzien en feest zullen vieren. Dat is de tweede plaats.

De belofte van de Here Jezus om zich te onthouden van het drinken van de vrucht van de wijnstok tot zijn wederkomst is in de derde plaats een bewijs van zijn liefde.

Maar broeders en zusters, jongens en meisjes, toch is de mededeling van de Here Jezus dat Hij zal terugkeren misschien nog niets eens het opmerkelijkst. Maar wel de opmerking dat de Here Jezus verklaart dat Hij niet van de vrucht van de wijnstok zal drinken totdat Hij Hem nieuw met ons zal drinken in het Koninkrijk van zijn Vader. Tot zijn wederkomst zal de Here Jezus niet van de vrucht van de wijnstok drinken. Nu zijn wij misschien geneigd dat als een zakelijke mededeling te beschouwen. Maar dat zou wel heel armoedig zijn.

Want de Here Jezus zegt hier dat Hij Zichzelf dus het genot van wijn zal ontzeggen tot zijn wederkomst. Ik weet niet of u iets kunt bedenken wat u uzelf ontzegt hebt in de afgelopen tijd? Hebt u zichzelf iets ontzegt? En dan bedoel ik niet iets wat u ook beter niet kunt doen. Dus ik bedoel niet, jongens en meisjes dat je je ontzegt om je broertje of zusje te plagen. Of dat je je ontzegt om vervelend te zijn thuis. Nee, ik bedoel, je iets ontzeggen wat op zich niet verkeerd is. Dus bijvoorbeeld je ontzeggen om een bepaald televisieprogramma te bekijken, waar je graag naar kijkt. Omdat bijvoorbeeld iemand

anders in het gezin graag naar iets anders wil kijken. Of als we getrouwd zijn ons iets ontzeggen, niet omdat het verkeerd is, maar omdat de ander graag iets anders wil.

En zelfs daarmee is deze belofte van de Here Jezus niet helemaal te vergelijken. Want Hij ontzegt Zich de wijn niet omdat Hij een ruzie wil voorkomen. Nee, Hij ontzegt Zich de vrucht van de wijnstok enkel en alleen als een gebaar van liefde naar ons. Hij verbindt door deze belofte zijn afscheid en zijn wederkomst met elkaar. Hij laat ons in deze belofte ook zien dat ook Hij verlangt naar het weerzien. Dat het feest ook voor Hem pas echt compleet is als wij weer bij Hem zijn. Als Hij weer samen is met zijn bruid, zijn kerk.

Dat is de heerlijke rijkdom van deze belofte van de onze Bruidegom. Hij toont ons in deze belofte zijn liefde. Hij toont ons in deze belofte zijn verlangen om samen te zijn met ons. En als wij dan straks het Avondmaal vieren dat onze Bruidegom voor ons heeft ingesteld en daarbij van de vrucht van de wijnstok drinken, dan moeten wij dus goed beseffen dat Hij al bijna twintig eeuwen niet de vrucht van de wijnstok drinkt. Dat Hij dit Zich ontzegt, om ons zijn liefde en verlangen naar ons tonen. En om ook ons te laten uitzien naar die grote dag van zijn wederkomst.

En u hoeft niet bang te zijn voor die dag. Want als u elke keer weer in geloof het Heilig Avondmaal viert. In het geloof dat uw zonden uw zijn vergeven vanwege de dood van uw Redder Jezus Christus. In het geloof dat uw oude mens met Christus is medegekruisigd en uw met Hem bent opgestaan tot een nieuw leven, dan hoeft er niet aan te twifelen of u Jezus Christus wil u aan zijn tafel hebben, om samen met Hem het glas te heffen en voor eeuwig feest te vieren in het Koninkrijk van zijn Vader.

Amen